

Herstel in de langdurige ggz

Welke invloed heeft het **Active Recovery Triad-model** (ART) in de langdurige ggz? Dat onderzocht Lieke Zomer samen met 18 ggz-instellingen en organisaties voor beschermd wonen voor haar proefschrift. Op 12 januari promoveerde ze aan de Vrije Universiteit in Amsterdam.

De laatste jaren is in de zorg veel aandacht gegaan naar herstel, maar de langdurige ggz was hierbij een ondergeschoven kindje. Er was behoefte aan een hoopvoller perspectief voor cliënten, die vaak te horen kregen dat ze voor altijd mochten blijven. Dit heeft geleid tot de ontwikkeling van het ART-model. De belangrijkste uitgangspunten van dit model zijn Actief, Herstel en Triade.

Actief verwijst naar de actieve houding van cliënten, naasten en de betrokken zorgverleners. Bij het tweede principe, **Herstel**, ligt de focus niet alleen op het verminderen van de symptomen van de psychische aandoening. Het is ook belangrijk om de zorg en begeleiding te richten op lichamelijke gezondheid, het persoonlijke levensverhaal, het herwinnen van autonomie, dagelijkse taken zoals het huishouden of de boodschappen en het vinden of hervinden van een sociale rol in de samenleving.

Het derde principe, **Triade**, richt zich op de samenwerking tussen de cliënt, de naasten en de zorgverleners. (Familie-)ervaringsdeskundigen kunnen bijdragen aan deze samenwerking. De inhoud van het ART-model staat beschreven in een werkboek. Daarnaast is de ART-moni-

tor ontwikkeld. Hiermee kunnen teams in kaart brengen in hoeverre zij volgens de principes van het ART-model werken.

Resultaten

Het onderzoek laat zien dat het **ART-model** een nieuwe werkwijze heeft geïntroduceerd in de langdurige ggz. Omdat er tijdens de ontwikkeling van het ART-model nauw is samengewerkt met de ggz-praktijk, is de inhoud van het model gebaseerd op de perspectieven van zowel cliënten, naasten als zorgverleners. Ook zorgt het gebruik van de **ART-monitor** ervoor dat teams samen blijven leren. Daarnaast zien we dat cliënten stappen zetten in hun herstelproces als er gewerkt wordt volgens het ART-model. Dankzij de ervaringen van cliënten en hun naasten, die voor het onderzoek in kaart zijn gebracht, kunnen we het model weer verder ontwikkelen.

Lieke Zomer

Meer informatie: stichtinghcart.nl/art

'Naaste' is een veel breder begrip dan alleen de ouders of de partner. Een cliënt heeft overigens niet alleen naasten, hij is zelf ook weer naaste van hen. Soms helpt het daarom om de vraag om te draaien: voor wie ben jij van betekenis geweest? Ook dat kan een ingang zijn om naasten aangehaakt te krijgen.

Tot slot een groep die bijna nooit als naaste wordt gezien, maar juist in de ouderenspsychiatrie erg voor de hand ligt: **medebewoners**. Cliënten trekken vaak al zo lang met elkaar op dat zij in de meest letterlijke zin geregeld de belangrijkste naaste van elkaar zijn.

Uit: doorbraaksessie ART ouderen